

## Miljö- och hälsoskyddsämnden

**Tid:** Torsdagen den 17 juni 2021 kl. 13.35 – 14.38**Plats:** Via cisco**Beslutande**  
Andreas Sjögren (S), ordförande  
Maja Westling (C)  
Sandra Reinklou (S)  
Dennis Larsson (S)  
Jari Prosi (S) ersätter Anna Bengtsson (S)  
Hans Modig (M) ersätter Joline Göttfert (M)  
Mikael Thyni (M)  
Mattias Nilsson (V)  
Erik Danielsson (V)  
Meta Tunell (L)  
Lennart Frostesjö (MP)**Övriga deltagare** Se sida 2.**Utses att justera** Maja Westling (C)**Sekreterare**   
..... § 62  
Marie Huldén Sundqvist**Ordförande**   
.....  
Andreas Sjögren**Justerande**   
.....  
Maja Westling

---

**BEVIS**

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

**Organ** Miljö- och hälsoskyddsämnden  
**Sammanträdesdatum** 2021-06-17**Anslaget har satts upp** 2021-06-17  
**Anslaget tas ner** 2021-07-16  
**Förvaringsplats:** Umeå kommun/Miljö- och hälsoskydd**Underskrift**   
.....  
Marie Huldén Sundqvist

## Övriga deltagare

### Ej tjänstgörande ersättare

Patrik Esperi (S)  
Dunia Kadhim (S)  
Anna Ntui Ayukegba Forss (S)  
Johan Häggblad (M)  
Görel Sandström (V)  
Åsa Bäckström (V)

### Tjänstepersoner

Daniel Nordström, miljö- och hälsoskyddschef  
Marie Huldén Sundqvist, nämndsekreterare  
Rune Brandt, förvaltningschef  
Sabina Sjöström, miljöinspektör  
Annika Söderlund, enhetschef miljöskydd  
Doris Grellman, naturvårdare  
Daniel Lindström, planerare  
Ingela Hjulfors Berg, kommunikatör



---

**§ 62**

Diarienum: 2020-4293

**Yttrande över ansökan om tillstånd till täktverksamhet m.m. i Skravelsjö, Umeå kommun****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att med omedelbar justering lämna nedanstående synpunkter på Svevia AB:s ansökan om tillstånd till täktverksamhet, asfalttillverkning, återvinningsverksamhet samt bortledning av grundvatten på fastigheterna Skravelsjö 1:4, 2:24, 2:25 och 4:16 i Umeå kommun.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker att tillstånd ges för föreslagen verksamhet under förutsättning att nedanstående beaktas vid framtagande av villkor:

1. Bolaget har uppgett att de massor som de avser att ta emot för återvinning och efterbehandling ska uppfylla kraven för framtagna platsspecifika riktvärden som justerats så att de till stor del sammanfaller med Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att Naturvårdsverkets riktvärden för mindre än ringa risk, handbok 2010:1 i stället bör användas som riktvärden. Detta för att riktvärden för känslig markanvändning inte tagits fram i syfte att användas för återanvändning av avfall och anger inte en nivå upp till vilken det är acceptabelt att förorena.
2. Om klagomål kopplat till bullerolägenhet uppstår, eller efter begäran av tillsynsmyndigheten, bör bolaget tillskrivas ett villkor om att bullerutredning ska utföras utan dröjsmål för att säkerställa att riktvärden för buller innehålls.
3. Bolaget bör tillskrivas ett villkor om att införsel av massor till verksamhetsområdet ska redovisas till tillsynsmyndigheten minst 2 veckor i förväg.
4. Bolaget bör tillskrivas ett villkor om att inför uppställning av mobilt kross- och sorteringsverk ska tillsynsmyndigheten informeras i förväg.
5. Av villkor i tillstånd bör det framgå att samtliga efterbehandlingsåtgärder ska vara slutförda inom tillståndstiden och att anmälan om slutbesiktning ska göras till tillsynsmyndigheten efter avslutad efterbehandling.



- 
6. Gällande kontrollprogrammet bör det i tillståndet framgå att det av tillståndsinnehavaren ska revideras vid behov.

Vidare lämnar Miljö- och hälsoskyddsnämnden följande synpunkter: I samrådsunderlaget framgår att den påverkan som kan förutsättas ur rennäringssynpunkt är bortfall av renbete i området samt störningar i form av buller. Bolaget har därför föreslagit kompensationsåtgärder till samebyn för att motverka konsekvenserna av betesförlust. Miljö- och hälsoskyddsnämnden vill uppmärksamma att det är viktigt att bevara bra fungerande samband med renbetesområden väster om Skravelsjö, eftersom det finns planer på utveckling av områdena öster om Skravelsjö, se fördjupad översiktsplan för Röbäck. Dessutom finns det planer på ny bebyggelse vid Skravelsjötjärnen och nämnden förutsätter att etablering av bergtäkt inte hindrar kommunens utvecklingsplaner för Skravelsjöområdet.

Täkten ligger i omedelbar anslutning till en grön korridor som sträcker sig från naturreservatet och söderut. Inom korridoren finns en skyddsvärd naturmiljö, Raningsbäcken med våtmarker, äldre barrskog och flera lokaler med sällsynta växter. Den gröna korridoren som finns utpekad i kommunens översiktsplan ska underlätta spridning av djur och växter men har också värden för friluftsliv. Umeå kommun har planer på att anlägga en upplevelserik vandringsled längs den gröna korridoren. För att inte störa rekreativvärden inom de utpekade frilufts- och rekreativområdena Skravelsjöberget och Djäknebölsklinten bör dygnsmedelvärdet i dessa områden understiga 35 dBA. Nämnden anser även att det är viktigt att Naturvårdsverkets riktvärden gällande buller innehålls inom Hässningbergets naturreservat.

### **Ärendebeskrivning**

Mark- och miljödomstolen, Umeå har fått in en ansökan om tillstånd enligt 9 och 11 kapitlet miljöbalken till täktverksamhet, asfalttillverkning, återvinningsverksamhet samt bortledning av grundvatten på fastigheterna Skravelsjö 2:24, 1:4, 2:25 och 4:16. Ansökan omfattar tillstånd att bryta totalt 5 miljoner ton berg, varav högst 450 000 ton berg per år, föra in, mellanlagra och återvinna inerta schaktmassor, asfalt, betong, entreprenadberg och tegel i en årlig mängd av högst 100 000 ton samt tillverkning av asfalt om högst 100 000 ton per år. Mottaget avfall kommer att återvinnas för att möta det behov som finns på marknaden samt användas för anläggningsändamål inom verksamheten. Bolaget yrkar på en tillståndstid om 25 år.

Ansökan omfattar även vattenverksamhet då täktverksamheten kommer att bedrivas under grundvattennivån. Vattenverksamheten innebär att grundvattennivån kommer att sänkas någon meter under produktionsytan. I praktiken kommer det att anläggas en pumpgröp under produktionsytan till vilken även avrinnande ytvatten kommer att ledas. Därifrån leds vattnet vidare till en sedimentationsdamm med oljeavskiljande anordning och släpps sedan ut från anläggningen ut till recipient. Utgående flöde kommer att regleras för att inte påverka nedströms liggande markavvattningsföretag.



Den planerade grundvattenbortledningen kommer att påverka grundvattennivån inom ett influensområde i tåktens närhet. Inga grävda eller borrarade brunnar kommer påverkas negativt. Eventuell negativ påverkan kan ske på kalkällor i anslutning till Hässningberget och sumpskog i sydost. Grundvattennivåer runt tåkten kommer därför att kontrolleras regelbundet.

Påverkan på den närmaste grundvattenförekomsten bedöms till att ca 9 av grundvattenmagasinets 7000 ha påverkas av en grundvattensänkning över 0,3 m i jord. Grundvattenbildningen och grundvattenflödet lokalt minskar något men grundvattenmagasinet som helhet bedöms inte påverkas då den storskaliga vattenbalansen inte ändras.

Bullerutredningen visar att buller från tåkten vid befintliga bostäder ligger under Naturvårdsverkets riktvärden. Det planeras också ett nytt bostadsområde vid Skravelsjötjärnen och även här visar bullerutredningen att nivåerna ligger under Naturvårdsverkets riktvärden. De tunga transporterna på väg 512 kommer till följd av den planerade verksamheten att öka och generera ytterligare trafikbuller men endast i marginella nivåer i förhållande till den befintliga trafiken.

Friluftslivet påverkas i huvudsak genom buller och visuell påverkan. Verksamhetsområdet berörs inte av riksintresse för naturvård eller skyddat område enligt 7 kap miljöbalken. Inga skogliga naturvårdsobjekt från Skogsstyrelsen (biotopskydd, sumpskogar, nyckelbiotoper och naturvärden) finns noterade inom ca 500 meter från den planerade tåkten. Hässningbergets naturreservat, som ligger på ett avstånd om cirka 1 km från planerad tåktverksamhet, påverkas ytterst marginellt och bedöms inte få någon visuell påverkan av tåktverksamheten.

Området berör inte något område klassat som riksintresse för rennäring men rennäringen påverkas genom bortfall av renbete inom vinterbetesland samt risk för störningseffekter vid verksamhet vintertid. För Ran sameby finns en flyttled öster om planerat verksamhetsområde. Då ingen kontinuerlig tåktverksamhet kommer ske är förhoppningen att verksamheten ska kunna anpassas till perioder då minsta möjliga störning för rennäringen sker. Påverkan från verksamheten kan minimeras med skyddsåtgärder och eventuella kompensationsåtgärder.

När tåkten är färdigbruten avbryts utpumpningen av vatten och den naturliga grundvattenytan återställs på sikt. För att skapa en variationsrik miljö lämplig för växt- och djurlivet föreslås efterbehandlingen utformas med en kombination av öppna bergskanter och slänter som skapar strandzoner. Övriga delar av verksamhetsområdet kommer att återföras till natur/skogsmark. Den slutliga efterbehandlingsplanen föreslås tas fram i samråd med markägare, sameby och tillsynsmyndighet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har beretts tillfälle att yttra sig i denna slutremiss från Mark- och miljödomstolen. Anstånd har beviljats till senast den 17 juni 2021 att inkomma med yttrande.

---

**Yrkanden**

Maja Westling (C) yrkar på bifall till tjänsteskrivelsen.

Andreas Sjögren (S) yrkar på bifall till tjänsteskrivelsen.

Mattias Nilsson (V) och Erik Danielsson (V) yrkar att Miljö och hälsoskyddsnämnden avstyrker att tillstånd ges till föreslagen täktverksamhet inom Fälltjärnsberget.

Med följande motivering:

”Många samhällsintressen står i konflikt med bolagets intresse att starta verksamheten och bör prioriteras högre.

God hushållning med naturresurser, skydd för grundvatten, god och trygg boendemiljö även i kommunens byar och god tillgång till stadsnära gröna lungor för naturbesök måste prioriteras före stadsnära täktverksamhet/bergbrott.

Att varje bolag, ska ha ett eget bergbrott nära staden och i byar kan inte utgöra god samhällsplanering eller gå före allemansrätten. Det ostörda Hässingsberget är ett naturområde som kan nås utan bil, vilket är en rättviseaspekt.

Verksamheten går även emot Umeå kommuns miljömål att bevara vinterbetesmarker för rennäringen samt att bevara och utveckla biologisk mångfald.”

Lennart Frostesjö (MP) yrkar på att tillstånd ej beviljas för att öppna denna bergtäkt inom Fälltjärnsberget.

Med följande motivering:

”I Översiktsplanen för Umeå kommun, Tematiskt Tillägg För Landsbygden, antagen av kommunfullmäktige 2018, betonas att inga nya bergtäkter skall öppnas.

Betydelsen av natur, och då orörd natur i närheten av en stad som är växande, går ej nog att påpeka. Därför är det sorgligt att man söker tillstånd för att öppna en bergtäkt på Fälltjärnsberget kring Skravelsjö, och ligger dessutom i Hässningsbergets omedelbara närhet, som är ett naturreservat och ett mycket uppskattat och viktigt rekreativområde inom Umeå kommun.

En stor del av vardagsfriluftslivet utövas i det tätortsnära natur- och kulturlandskapet, att på cykelavstånd kunna komma ut till dylika platser är av stor vikt för vårt välbefinnande. Man skall både ha tillgång till natursköna platser i bostadens omedelbara närhet, men dessutom kunna komma ut till både ostörda och orörda platser, som båda är viktiga mål att uppnå, God Livsmiljö, Levande Skogar, Tillgång till Natur, och ett Rikt Friluftsliv.

Skall vi inom Umeå kommun uppnå hållbar utveckling samt uppfylla våra miljömål, är det ett måste att vi har denna typ av natur i vår närhet, där vi kan se och lära om betydelsen av vad biologisk mångfald betyder.

Den tilltänkta bergtäkten är planerad att vara i bruk under 25 år, och med aktivitet under dygnets alla timmar. Detta kommer leda till stora bullerstörningar både från täktverksamheten, men dessutom också från all den tunga transporten till och från täkten. Det är dessutom en uppenbar risk att täktverksamheten kommer att göra åverkan på

grundvattnet, vilket kommer att ha stor inverkan på byn i Skravelsjö, då många har egna brunnar för dricksvattnet.

Den tilltänkta bergstakten är minst sagt svår att motivera, då det ej under överskådlig framtid kommer råda brist på sådant material, eftersom krossat berg kommer att kunna genereras då bygget av Norrbottniabanan sker.

Den mineralkvalité som Fjälltjärnsberget uppvisar, är varken hög eller unik, snarare tvärtom. Dessutom skall deponiverksamheter minska, i enlighet med avfallshierarkin inom den gällande Avfallsförordningen (2020:614).”

#### Beslutsgång

Ordförande ställer bifall på tjänsteskrivelsen mot avslag mot detsamma och finner att nämnden bifaller tjänsteskrivelsen.

Votering begärs.

#### Omröstningsresultat

Omröstning sker genom öppen omröstning.

De som bifaller tjänsteskrivelsen röstar ja och de som avslår tjänsteskrivelsen röstar nej.

Med 7 ja-röster, 3 nej-röster och 1 avstår beslutar Miljö- och hälsoskyddsnämnden att bifalla tjänsteskrivelsen.

#### Omröstningslista:

Namn	Ja	Nej	Avstår	Namn	Ja	Nej
Andreas Sjögren (S)	x			Mikael Thyni (M)	x	
Maja Westling (C)	x			Mattias Nilsson (V)		x
Sandra Reinklou (S)	x			Erik Danielsson (V)		x
Dennis Larsson (S)			x	Hans Modig (M)	x	
Jari Prosi (S)	x			Lennart Frostesjö (MP)		x
Hans Modig (M)	x					

#### **Reservation**

Mattias Nilsson (V) och Erik Danielsson (V) reserverar sig mot beslutet.

”Många samhällsintressen står i konflikt med bolagets intresse att starta verksamheten och bör prioriteras högre.

God hushållning med naturresurser, skydd för grundvatten, god och trygg boendemiljö även i kommunens byar och god tillgång till stadsnära gröna lungor för naturbesök måste prioriteras före stadsnära täktverksamhet/bergbrott.

Att varje bolag, ska ha ett eget bergbrott nära staden och i byar kan inte utgöra god samhällsplanering eller gå före allemansrätten. Det ostörda Hässingsberget är ett naturområde som kan nås utan bil, vilket är en rättviseaspekt.

---

Verksamheten går även emot Umeå kommuns miljömål att bevara vinterbetesmarker för rennäringen samt att bevara och utveckla biologisk mångfald.”

Lennart Frostesjö (MP) reserverar sig mot beslutet.

”I Översiktsplanen för Umeå kommun, Tematiskt Tillägg För Landsbygden, antagen av kommunfullmäktige 2018, betonas att inga nya bergtäkter skall öppnas.

Betydelsen av natur, och då orörd natur i närheten av en stad som är växande, går ej nog att påpeka. Därför är det sorgligt att man söker tillstånd för att öppna en bergtäkt på Fälltjärnsberget kring Skravelsjö, och ligger dessutom i Hässningsbergets omedelbara närhet, som är ett naturreservat och ett mycket uppskattat och viktigt rekreativområde inom Umeå kommun.

En stor del av vardagsfriluftslivet utövas i det tätortsnära natur- och kulturlandskapet, att på cykelavstånd kunna komma ut till dylika platser är av stor vikt för vårt välbefinnande. Man skall både ha tillgång till natursköna platser i bostadens omedelbara närhet, men dessutom kunna komma ut till både ostörda och orörda platser, som båda är viktiga mål att uppnå, God Livsmiljö, Levande Skogar, Tillgång till Natur, och ett Rikt Friluftsliv.

Skall vi inom Umeå kommun uppnå hållbar utveckling samt uppfylla våra miljömål, är det ett måste att vi har denna typ av natur i vår närhet, där vi kan se och lära om betydelsen av vad biologisk mångfald betyder.

Den tilltänkta bergtäkten är planerad att vara i bruk under 25 år, och med aktivitet under dygnets alla timmar. Detta kommer leda till stora bullerstörningar både från täktverksamheten, men dessutom också från all den tunga transporten till och från täkten. Det är dessutom en uppenbar risk att täktverksamheten kommer att göra åverkan på grundvattnet, vilket kommer att ha stor inverkan på byn i Skravelsjö, då många har egna brunnar för dricksvattnet.

Den tilltänkta bergstakten är minst sagt svår att motivera, då det ej under överskådlig framtid kommer råda brist på sådant material, eftersom krossat berg kommer att kunna genereras då bygget av Norrbottniabanan sker.

Den mineralkvalité som Fjälltjärnsberget uppvisar, är varken hög eller unik, snarare tvärtom. Dessutom skall deponiverksamheter minska, i enlighet med avfallshierarkin inom den gällande Avfallsförordningen (2020:614).”

#### **Beslutsunderlag**

Ansökan om tillstånd

Teknisk beskrivning

Miljökonsekvensbeskrivning

Samrådsredogörelse

Fågelinventering

Hydrogeologisk undersökning

Bullerutredning

Utredning av vibrationer och luftstöt vågor

Kompensationsutredning

Komplettering daterad 3 december 2020



Komplettering daterad 18 december 2020  
Exploateringsplan  
Efterbehandlingsplan  
Kompletterande utredning av externt buller  
Komplettering till hydrogeologisk utredning  
Komplettering daterad 12 mars 2021  
Platsspecifika urvalskriterier

**Beredningsansvarig**  
Sabina Sjöström

**Beslutet ska skickas till**  
Umeå Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen  
[mmd.umea@dom.se](mailto:mmd.umea@dom.se)

 